

Η ΚΛΩΣΤΙΤΣΑ

Ἡ Φημερίδα τῆς Γενέθης εἶχε γράψει γιὰ τὴ Ζωὴ καὶ Ἀγάπῃ στὴ μοναξιά μιὰ ἐπίκριση ὠραία. Ἐνας φίλος μου εἶπε νὰ στείλω ἀντίτυπα σ' ὅλες τὶς ἀθηναϊκές φημερίδες, γιὰ νὰ δοῦνε, λείε. Ἐστειλα. Ἐστειλα καὶ στὶς Ἀθῆνες. Πολὺ δυσκολέ- φτηκα ὅμως, γιατί δὲν ἤξερα πῶς νὰ τὸ γράψω. Τὸ ἀρχαῖο, τὸ κλασσικὸ, τὸ σωστὸ εἶναι ΑΘΗΝΑΙ· τὸ δημοτικὸ, Ἀθῆνα· τὸ Ἀθῆναι τῆς καθαρέουσας τίποτα δ.ν εἶναι, μήτε δημοτικὸ, μήτε ἀρχαῖο. Πλαστογραφημένο, γιατί τὸ γράφουνε Ἀθῆναι, μὰ τὸ λένε Ἀθῆνε. Πράμα πού ἑλληνικὴ κατάληξη δὲν ἔχει. Ξένο πράμα. Ἐγὼ, τέτοιους βαρβαρισμούς, ἀ- δυνατῶ νὰ τοὺς γράψω. Δὲ μ' ἀφίνει οὔτε τὸ σέβας στοὺς Προγόνους, οὔτε τὸ σέβας στὸ Λαό.

Εἶμαι ὅμως καὶ καλὸ παιδί. Δὲ θέλησα νὰ τοὺς χαλάσω τὸ κέφι. Συλλογίστηκα πῶς βέβαια καὶ ὁ σκοπὸς τοὺς εἶτανε νὰ βάλουνε πληθυντικὸ. Κατά- ληξη τοῦ πληθυντικοῦ ἐμεῖς ἔχουμε. Ἄλλο τίποτα. Λοιπὸν ἔγραψα στὸν πλῆκο μου ἀπάνω, παστρικά παστρικά,

A la Rédaction du Journal Ἀθῆνες.

Οἱ πλῆκοι μου εἶναι κάτι πλῆκοι μεγάλοι, πού χωρεῖ μέσα ὅλη ἡ φημερίδα, διπλωμένη ἐννοεῖται ὅπως τὴ διπλώνουνε γιὰ τὴν πόστα. Σὲ μιὰ γωνιά, πάνω στὸν πλῆκο, ἡ διέφυξή μου τυπωμένη. Ἀπὸ πίσω, ἓνα μικρὸ δίπλωμα καὶ μιὰ θηλειὰ στὴ μέση. Στὴ θηλειὰ μπαίνει μιὰ κοψίτσα πού ἡ βάση τῆς εἶναι πιασμένη στὸ χαρτί, καὶ ὁ πλῆκος σφαλνᾷ. Γιὰ νὰ τὸν ἀνοίξῃς, πρέπει νὰ τσακίσῃς τὴν κοψίτσα. Κόλλα ὁ πλῆκος δὲν ἔχει πουθενά.

Σὰς τὸν περιγράφω, γιατί μου τὸν γυρίσανε πίσω. Μοῦ τὸν γυρίσανε μάλιστα μὲ μιὰ σημείωση στὸ πανώγραμμά μου πού δυσάρεστη «Ἐπιστρέφεται. Ἐφημερίς ἀγνωστος ἐν Ἀθῆναις ὑπὸ τὸν τίτλον: Ἀθῆνες».

Τὶ νὰ σὰς πῶ; Ζεματίστηκα. Ἡ Πόστα δὲν ξέ- ρει Ἀθῆνες· ξέμαθε ὡς κ' ἡ Πόστα τὴ γλώσσα μας. Ἀθῆνε ξέρει· τώρα. Τὶ νὰ κάμῃς, ἀφοῦ εἶναι Πόστα; Θὰ γύρισε ὁ κακόμοιρος ὁ ταχυδρόμος. Ρώ- τηξε. Ἀθῆνες ὁ ἄθροπος δὲ βρῆκε.

Ἀφοῦ τὸ λέει ὁ ταχυδρόμος, ἀφοῦ ἡ Πόστα τὸ λέει, θὰ πῆ πῶς στὴν Ἀθῆνα δὲ γνωρίζουνε φημε- ρίδα μὲ τὸν τίτλο Ἀθῆνες.

Ὁραία! Μὰ—παρακαλῶ νὰ προσέξτε στὸ μὰ— μήτε ἡ Πόστα τῆθαλε ἀφτό, μήτε ὁ ταχυδρόμος. Ποιὸς θαῖρετε πῶς τὴν ἔβαλε τὴ σημείωση; Ὁ κ. ΠΩΠ! Ὁ κ. Γ. Κ. ΠΩΠ! Νάισκε! Τὸ ὑπόγραψε κιόλας μὲ τὸνομά του!!

Λοιπὸν ἡ Πόστα δὲ φταίει. Δὲ φταίει ὁ ταχυ- δρόμος. Πῆγε ἀμέσως τὸν πλῆκο μου στὶς Ἀθῆνες. Οἱ Ἀθῆνες καταλάθανε ἀμέσως πῶς γιὰ τὶς Ἀθῆνε εἶτανε. Τὸ φωνάζει τώρα καὶ ὁ ΠΩΠ μὲ τὴν ὑπο- γραφή του.

Τὶ ἀγγελικὴ ἀφέλεια, δὲν εἶναι ἔτσι;

— «Ἐχασε τὴν κλωστίτσα», μοῦ λέγανε δῶ στὰ Παρίσια, καὶ γελοῦσανε.

Χάνω τὴν κλωστή, πού νὰ πῆς χάνω τὸν μπου- σουλά μου. Νὰ δῆτε ὅμως πῶς καὶ ῥωμαίικα ται- ριάζει τὸ ῥητό.

Ἡ κοψίτσα τοῦ πλῆκου μου, ἔχει μόνον τσακι- σμένη, μὰ καὶ σπασμένη. Τὸ δίπλωμα στὶς δύο ἄ- κρες κολλημένο. Τάνοιγω. Ξεδιπλώνω τὴ φημερίδα. Γιὰ κάθε ἀπαντεχούμενο, πολὺτροπος καὶ γὼ σὰν τὸν Ὀδυσσεύς, εἶχα βάλει μέσα καὶ μιὰ ψιλὴ ψιλὴ κλωστίτσα. Τᾶρθρο εἶτανε στὴ δέφτερη σελίδα. Δὲν μποροῦσε νὰ ξεδιπλώσῃς τὸ φύλλο καὶ νὰ μείνῃ στὴ θέση τῆς ἡ κλωστίτσα.

Ἡ κλωστίτσα εἶπε! Δηλαδή, διάβασε ὁ κ. Γ.Κ. Πῶς τὰ καλά πού λέγανε γιὰ μένα, λύσειαζε, δὲ συλλογίστηκε πῶς μὲ τὸνομά του ἡ σημείωση καμιάν ἀξία δὲν εἶχε, κόλλησε τὸ δίπλωμα καὶ μοῦ γύρισε τὸν πλῆκο.

Φούρκα, λάθια, καὶ ἀστοχασιά. Νὰ σου κ' ἡ κα- θαρέουσα ὄλη.

Σὰν τὴν κλωστίτσα, θὰ χαθῆ καὶ δάφνη στὸν αἶρα.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

ΟΙ ΑΤΟ

Τοῦ φίλου μου Γιάννη Παυλίνα

— Πλαγιάζω νὰ σὲ ὄνειρευτῶ, μὰ πρὶν γλαρώσω ἀκόμα Στὴν ἀγκαλιά σου βρισκοῦμαι καὶ σὲ φιλῶ στὸ στόμα.

— Κι ἐνῶ τὸν ἔγνε μου γλεῦκ μὲ τὸ φιλὶ σου παίρνω Στὰ ὄνειράτά μου παίρνεις με καὶ σπου ποθεῖς σὲ φέρνω: Πῆτε στὰ ῥόδα τοῦ γιαιλοῦ πότε στῆς γῆς τὰ γαιόβλια Ὡς πού νὰ μ' ἀποκοιμηθῆς στὰ στήθους μου τὰ φούλια...

— Ἡ πρόσχαροι ἀρμενίζουμε μίς' ἐτῶν λωτῶν τοὺς κήπους Πού μόνο εἰ Ἀῦρες πρόσχαρὸς ἀκοῦν τοὺς τόσους χτύπους Τῶν δυὸ καρδιῶν μας καὶ σιωποῦν, μὴν τύχη καὶ ταραξοῦν Τὸ ἐρωτικὸ ταξίδι μας. . καὶ κάπου μὰς ἀράξουν!

Στίχοι

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΔΙΤΗΣ

ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ

Ἀγαπητέ μου «Νουμά»,

Τὴν καθαρέουσα μπορῶ καὶ τὴ γράφω νερό· καὶ ἔχει ὄλοια, σὰν τοὺς μεσοβαρβάρους αὐτουνούς πού σφουγγίζουν τὴ μύτη τους μὲ τὰ δάχτυλά τους, κ' ὕστερα μὰς γράφουνε γιὰ ῥωμάικα. Θαρῶ πῶς καὶ μὲ δυϊκὸ ἀρεθμὸ θὰ τὰ κατάφερα ὄλοια. Τὶ τὰ θὲς ὅμως, τὸ αἷμα νερὸ δὲ γίνεται. Ρωμὸς εἶμαι, ἀφοῦ Τοῦρκος δὲν εἶμαι. Καὶ λίγο λίγο χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, μὲ συνῆψε ὁ «Νουμάς». Τὰ χτέπησα κάτω, ἐπούδαξα τὴ γραμματικὴ τοῦ Περνοῦ μελέτησα τὸ «Ταξίδι» τοῦ θασκάλου του, ἔγραψα καὶ ξανάγραφα ἀμέτρητα κατεβατὰ εἶσι γιὰ γύμναση, καὶ ὄρατε τώρα βγαίνω κ' ἐγὼ νὰ πῶ τὸ δικό μου στὴ γλώσσα μου μιὰ φορὰ, καὶ νὰ νοιώσω ζωὴ καὶ ἀλήθεια. Ἄς σοῦ πῶ ὅμως κ' ἓνα ἄλλο πρῶτα. Εἶναι τώρα δυὸ τρεῖς μῆνες, σὰν ἀπολύση ἡ ἐκκλη- σα καὶ φύγουν οἱ μεγάλοι, μαζώνω τὰ παιδιὰ σὸ κελὶ μου καὶ τοὺς ξηγῶ τὸ Βαγγέλιο τῆς ἡμέ- ρας. Τῶκαμα αὐτὸ καὶ ἄλλοτε, μὰ τώρα τὸ κάμνω ἀλλιῶς. Βρίσκω τὴ ῥωμαίικη μετάφραση ἀπὸ τὸ βί- βλιο πού οἱ «δαχτυλομυτιοσφαγγιστάδες» τὸ καταδίνα- σαν χωρὶς νὰ τὸ διαβάσουν, μαθαίνω τὸ μέρος ἐ- κείνο ἀπόξω, καὶ τοὺς τὸ ἀπαγγέλλω λέξη μὲ λέξη. Νὰ, μάτια καὶ ἀυτιά τὰ παιδιὰ.

Στὸ προκειμένο τώρα. Τὸ σημερὸν δηλαδή τὸ προκειμένο. Γιατὶ κάθε λίγο θάχουμε κ' ἀπὸνα και- νοῦριο, σώνει νὰ μοῦ δῆν ὁ «Νουμάς» ἓνα μικρὸ μέρος, εἶσι ἴσα μὲ τὸ κελὶ μου, τὸ μοναχικὸ καὶ τὸ μονοῦργελο. Θέλω νὰ σοῦ πῶ σήμερα δυὸ λόγια γιὰ τὸν Κόσμο· πῶς εἶναι δηλαδή στρογγυλὸς καὶ γυ- ρίζει, ὄλο γυρίζει. Πέφτει τὸ μάτι σου σ' ἓνα σημα- δάκι τῆς ἱστορικῆς του σφαιρας. Τυχαίνει νὰ εἶναι τὸ 1453. Πῆραν τὴν Πόλη οἱ Τοῦρκοι. Κοιτάζεις λίγο παραπάνω, καὶ βλέπεις μιὰ μερμηγηνιά καὶ σέρ- νει κατὰ τὴ Δύση. Ἄν διαδώσουν τὰ φῶτα! Ρημά-

τεται ἡ πατρίδα τους, καὶ αὐτοὶ, πού διψᾷ ἡ ἀλή- τους, πᾶν νὰ χύσουνε νερὸ στὴ Δύση, νὰ φωτῶση πολιτισμός! Σάματις τὸν εἶχαμε ἐμεῖς. Γυρίζει ἡ σφαῖρα ἐκατὸ, διακόσα, τετρακόσα χρόνια, σ' ἡ με- ρα. Πῆραν τὴν Ἑλλάδα, ἔχι πιά Τοῦρκοι, μὰ ὄλοι οἱ Διαβόλοι τῆς Κόλασης. Τὶ βλέπεις ἐκεῖ κοντά; Μερμηγηνιά καὶ τρέχει στὰ πέρατα τῆς γῆς, στὴν Ἀ- μερικὴ. Χιλιάδες τῶν χιλιάδων. Ἐκκλησιὰς σὲ κάθε χώρα, Συλλόγοι, ὡς κ' ἐφημερίδες. Καθὼς ἄλλοτε οἱ σοφώτεροι, εἶσι καὶ τώρα οἱ ἐργατικώτεροι κ' οἱ πῶς χρήσιμοι γιὰ τὸν τόπο τους. Τὸ σιγῶνουν ἐκεῖ, πλουτίζουν, κ' ὕστερα στέλνουν κ' ἐνδοαργοντήρια στὸν κ. Φραγκοῦδη ἀπὸ τὰ μακριὰ, ἀντὶς νὰ γυρί- σουν ὄλοι στὸν τόπο τους καὶ νὰ τοὺς πνίξουνε τοὺς Διαβόλους μὲ τὴν ἐργασία καὶ μὲ τὸ καλὸ παρά- δεγμα.

Γυρίζει, καὶ ὄλο γυρίζει ὁ Κόσμος. Ὁ Ρωμὸς μένει ὁ ἴδιος. Ὁ,τι ἔκαμε στὰ 1500 ἔκαμε καὶ στὰ 1900, θὰ τὸ κάμῃ ἂν προφτάξῃ, καὶ στὶς 2300. Γνώση δὲν ἔβαλε, μήτε θὰ βάλῃ. Καὶ γιατί καθού- μαστε καὶ τοῦ τὰ φέλνουμε κάθε λίγο, εἶναι καὶ κτὶ ὁ μυστήριον.

Ἄς ἀφήσω τώρα καὶ ἄλλουνοὺς νὰ μιλήσουν. Δὲν σοῦπα ὅμως ποιὸς εἶμαι. Εἶμαι

ΕΝΑΣ ΠΑΠΙΑΣ

ΚΑΣΣΙΔΑΚΙΣ Ο ΕΚ ΣΟΛΩΝ

Πάσσαλος παστάφ ἐκφρούσται.

Δὲν εἶχαμε καμιά ὄρεξη νὰ ξαναγυρίσουμε στοῦ κ. Χαντζιδάκως τ' ἄρθρο πού βγήκε στὸν «Ἀκρί- τα» γιατί ὅσα ἔγραψε ὁ συνεργάτης μας κ. Τερα- ρίκης μέσα στὸ φύλλο τοῦ «Νουμά» Ἀρ. 91 εἶτανε, νομίζουμε, ἀρκετὰ νὰ δείξουν τὴ λογικὴ ἀστοχειώτες γραφικὴ εἶναι ὁ καθηγητὴς ἀφτός τῆς Γλωσσολογί- κης. Φαίνεται ὅμως πῶς ἡ ψυχρολουσία ἐκεῖνη δὲν τοῦ κατίθασε ἀκόμα ὅσο χρειάζεται μήτε τῆς φαν- τασίας του μήτε τῆς κακογλωσσίας του τὴ θερμο- κρασία. Γιατὶ στὸν Ἀρ. 46 καὶ 48 τῶν «Πά- τριων» πρόβαλε ὁ καλὸς μας πάλι μὲ τὸ γνωστὸ δι- πλό του πρόσωπο, ὡς ἀφροκλήρυτος γλωσσικὸς Σειχοσολάμης κ' ἐπαγγελματικὸς Συκοφάντης.

Καὶ τοὺς φετράδες του μποροῦσε κανεὶς ἴσως νὰ τοὺς παραβλέψῃ, ἀφοῦ δὲν ἔχουν τὴν παραμικρὴ σημασία. Γιατὶ ὡς πρὸς τὸ γλωσσικὸ ζήτημα κα- τάντησε τώρα πιά (Ἰλιὰδ. Β, 201)

ἀπτόλεμος καὶ ἀναλκίς,

οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρτίθμιος οὔτ' ἐπὶ βουλή.

Ἄν ἡ γνώμη του ἀκόμα λογαριάζεται, λογαριάζε- ται μοναχὰ σ' ἓνα στενοῦτσικο κύκλο πού τοῦ ξα- ναμασᾷ τὰ Χαντζιδάκεις καὶ Γρύπαρις καὶ Παπα- μιχαλλῶπουλος καὶ ἄλλες τέτιες παιδιαροσίνες. Οἱ νόμοι του κ' οἱ κανόνες του, φῶς φανερό, εἶναι λόγια ἀθρόπου inconscient, ὅπως λέν οἱ Φράγκοι. Τὶ ἄλλο σημάδι τοῦ πάθους του θέλεις παρὰ ἓνα του ἄλλο ἄρθρο, ὅπου μὰς βεβαιώνει πῶς, ἂν καθί- λου γράφεται ἀκόμα ἡ δημοτικὴ, ὁ λόγος εἶναι τί- ποτα ἄλλο παρὰ τοῦτο, τὸ πῶς τοῦ λόγου του (!) κίρυξε ἑθνικὴ σφοδρὰ τὸν ξαναγυρισμὸ στὴν ἀρχαία;

Ἡ κακογλωσσία του ὅμως εἶναι ἄλλο ζήτημα πού δὲ γίνεται νὰ παραβλέψουμε. Πρῶτα πρῶτα, δὲν ἔχει ὄρια. Γιατὶ δὲν ἔχουμε μοναχὰ ὅσα συκο- φαντεῖ τὸ «Νουμά» καὶ τοὺς συντρόφους μας μέσα στὰ «Πάτρια» παρὰ βλέπουμε ἀπὸ ἓνα ξένο περιο- δικὸ πῶς τώρα τηλεφῶτα βγήκε νὰ φαρμακώσῃ καὶ τὸν κ. Βερναρδάκη. Μεθᾶβριον—πιὸς ξέρει;—θὰ ἔρ-